

Sprawozdanie Zarządu Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych z działalności w 2009 roku

Spis treści

Wstęp	2
A. Opis Fundacji	3
B. Działania statutowe	5
SKES – Stała Konferencja Ekonomii Społecznej	5
Projekt Zintegrowany System Wsparcia Ekonomii Społecznej	8
Projekt Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej	9
Program Work in Poland oraz program Praca w Polsce	12
Projekt Valid Info	15
Projekt FoSME – Wspieranie zatrudnienia w istniejących małych i średnich przedsiębiorstwach w Polsce i Rumunii	16
Projekt Decydujemy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych	18
Projekt Moja Polis	19
Inkubowanie Fundacji Innowacji i Badań Społecznych „Stocznia”	22
C. Działalność gospodarcza FISE	23
Szkoła Przedsiębiorczości	23
D. Sprawozdanie finansowe za rok 2009	29

Wstęp

Przedstawiamy sprawozdanie z działań Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w 2009 roku.

Działania FISE koncentrowały się w tym czasie przede wszystkim na rozwoju ekonomii społecznej oraz instrumentów usprawniających przepływy na rynku pracy, zarówno w wymiarze ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Głównym odbiorcą tych działań był sektor ekonomii społecznej, instytucje rynku pracy, media oraz decydenci różnych szczebli, a ich celem – rozwój współpracy pomiędzy administracją publiczną i trzecim sektorem wokół zagadnień polityki społecznej.

Poniżej opisujemy kolejne zrealizowane projekty oraz inne działania podjęte dla realizacji celów Fundacji.

Zespół FISE

A. Opis Fundacji

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych ufundowana została przez Krzysztofa Herbsta, Krystynę Frątczak, Piotra Topińskiego oraz Andrzeja Witwickiego, aktem notarialnym sporządzonym w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 23 lipca 1990 roku nr rep. A-VIII-2399/90. Obecnie w organach FISE czynnie działa Krzysztof Herbst (w funkcji Wiceprezesa Zarządu) i Piotr Topiński (w funkcji Członka Rady Fundacji).

Terenem działania FISE jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Dla właściwego realizowania celów statutowych FISE może prowadzić działalność także poza granicami RP.

Nadzór nad FISE sprawuje Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Statutowym celem FISE jest promowanie i wspieranie wszelkich działań zmierzających do:

- rozwijania przedsiębiorczości;
- podejmowania i umacniania inicjatyw społecznych, gospodarczych i kulturalnych;
- tworzenia i rozwoju firm, stowarzyszeń i zrzeszeń jako integralnego składnika nowej rzeczywistości gospodarczej, wyzwającego inicjatywy ekonomiczne i tworzącego nowe miejsca pracy oraz jako niezbędnego warunku efektywnego funkcjonowania samorządów terytorialnych.

FISE prowadzi swoją działalność nie dla zysku. Realizuje swoje cele poprzez:

1. doradztwo ekonomiczne, finansowe, organizacyjne i inne w razie potrzeby, osobom fizycznym i prawnym rozpoczynającym i prowadzącym działalność gospodarczą lub też zmieniającym zakres swojego działania;
2. doradztwo ekonomiczne, finansowe i organizacyjne osobom fizycznym zamierzającym utworzyć organizacje pozarządowe oraz takim organizacjom;
3. prowadzenie działalności szkoleniowej;
4. organizowanie pokazów, konkursów, giełd, targów, spotkań i szkoleń;
5. przyznawanie stypendiów, nagród, dotacji osobom fizycznym i prawnym wybitnie przyczyniającym się do realizacji celów FISE. Opisane wyżej ewentualne świadczenia finansowe nie mogą stanowić wynagrodzenia dla osób je otrzymujących;
6. podejmowanie działalności reklamowej, wydawniczej i informacyjnej;
7. prowadzenie własnej działalności gospodarczej, uczestnictwo w spółkach z osobami krajowymi i zagranicznymi oraz organizowanie wspólnych przedsięwzięć gospodarczych zgodnie z obowiązującymi przepisami;
8. zakładanie przedsiębiorstw i towarzystw, których cele mieszczą się w celach statutowych FISE;
9. doradztwo w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez osoby poszukujące pracy lub też chcące ją zmienić;
10. współpracę z organizacjami związkowymi, samorządowymi, społecznymi, naukowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, podmiotami gospodarczymi, instytucjami państwowymi w zakresie udzielania pomocy mieszczącej się w obszarze celów działania FISE.

Organy FISE:

- Rada Programowa FISE;
- Zarząd FISE.

W skład Rady Programowej FISE wchodzi:

- Henryk Wujec – Przewodniczący Rady. Wieloletni działacz opozycji demokratycznej, działacz Unii Wolności, poseł na Sejm od 1989 do 2001 r., współzałożyciel Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi od kwietnia 1999 do czerwca 2000 r., szef Programu Promocji Rozwoju Produktów Regionalnych i Lokalnych Fundacji dla Polski.
- Teresa Ogrodzińska – Wiceprzewodnicząca Rady. Mgr filologii polskiej, Prezes Zarządu Fundacji Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego, działającej na rzecz małych dzieci.
- Nathalie Bolgert – Sekretarz Rady. Krótko pracowała we Francji jako nauczyciel, a potem konsultant strategiczny. Od 1990 r. mieszka i pracuje w Polsce. Najpierw w pierwszym zespole twórców banku BISE S.A., potem w różnych projektach, m.in. europejskich. W 1999 r. była pierwszą dyrektorką Funduszu PAFPIO, gdzie pracuje do dziś. Związana od początku (1995 r.) z ruchem Banków Żywności, obecnie Członek Zarządu Federacji Polskich Banków Żywności.

- Piotr Topiński – fundator FISE, dr inż. nauk rolniczych, publicysta, autor kilku książek, animator wielu inicjatyw społeczno-ekonomicznych na terenie całej Polski, fundator i do 2004 roku Członek Rady Fundacji „Idealna Gmina”, fundator i Wiceprezes Żywieckiej Fundacji Rozwoju, Członek Zarządu Stowarzyszenia Innowatorów Społecznych. Ostatnio specjalizuje się w technologiach czyszczenia ścieków i spalania biopaliw.
- Andrzej Lubiowski – architekt i urbanista, autor wielu prac dotyczących samorządu lokalnego i inicjator działań reformatorskich, dyrektor Biura Unii Metropolii Polskich, Przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Izby Urbanistów, Członek Państwowej Rady Gospodarki Przestrzennej.

Członkiem honorowym Rady Programowej Fundacji był Jacek Kuroń – wieloletni działacz opozycji demokratycznej, współzałożyciel KOR, lider Unii Demokratycznej, minister pracy w latach 1989-1991 i 1992-1993, członek Klubu Parlamentarnego Unii Wolności.

W skład Zarządu FISE wchodzi:

- Ilona Gosk – Prezes Zarządu, mgr ochrony środowiska, od 1994 r. w Komunie Otwock, w latach 1996-2002 w zarządzie tego stowarzyszenia, od 2000 r. w Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Prezes Zarządu od 2003 r., członkini Komitetu Monitorującego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (od 2007 r.), przewodnicząca Komisji Oceny Projektów w Funduszu dla Organizacji Pozarządowych, komponent „Demokracja i społeczeństwo obywatelskie” (2007-2009), członkini Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, autorka licznych publikacji z zakresu rynku pracy (adres zamieszkania: 01-494 Warszawa, ul. Obrońców Tobruku 21/5).
- Krzysztof Herbst – Wiceprezes Zarządu, fundator FISE, dr socjologii, autor wielu publikacji z zakresu społecznych problemów planowania przestrzennego i reformy samorządu terytorialnego, pracował w Polskiej Akademii Nauk, ekspert programów TACIS, PHARE, Banku Światowego, OBWE. Uczestniczył w projektach na terenie Rosji, Ukrainy, Słowacji. Współzałożyciel wielu organizacji pozarządowych (adres zamieszkania: 04-305 Warszawa, ul. Żólkiewskiego 31). Krzysztof Herbst pełni swoją funkcję społecznie.
- Anna Sienicka – Członek Zarządu, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji UW oraz studiów MA Uniwersytetu Lancaster „Gospodarka a społeczeństwo” (Economy and Society) w Ośrodku Studiów Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN. Ukończyła także studia podyplomowe zakresu Praw Własności Intelektualnej na Wydziale Prawa i Administracji UW. Członkini Rady Działalności Pożytku Publicznego, oraz Zespołu ds. spraw rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej, powołanego przez Premiera RP, w FISE od listopada 2002 r. (adres zamieszkania: 01-592 Warszawa, ul. Słowackiego 27/33 m 109).

Zarząd FISE stosuje zasady partycypacji pracowników w zarządzaniu, podejmując decyzje dotyczące bieżących zadań i planów na przyszłość w gronie menadżerów – osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych projektów, zarządzających zespołami projektowymi.

B. Działania statutowe

Działania FISE w 2009 roku koncentrowały się wokół zagadnień ekonomii społecznej, integracji społeczno-zawodowej oraz rozwoju lokalnego.

Prowadziliśmy sekretariat Stałej Konferencji Ekonomii Społecznej – platformy współpracy różnych instytucji, które za cel przyjęły sobie kreowanie warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w Polsce, rozpoczęliśmy również realizację ogólnopolskiego, partnerskiego projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”, który ma zbudować trwałą infrastrukturę wsparcia dla sektora. Kolejnym projektem z zakresu ekonomii społecznej jest Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. Projekt koncentruje się po części na szkoleniu i doradztwie dla podmiotów ekonomii społecznej z regionu Mazowsze, a po części na integracji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych.

Działania z zakresu integracji zawodowej skupiały się w projekcie „Work In Poland” i jego kontynuacji „Praca w Polsce”, promującym działania organizacji pozarządowych w obszarze usług rynku pracy. Uczestniczyliśmy również w dwóch przedsięwzięciach międzynarodowych:

- Valid Info – projekcie oceny systemów reintegracji społeczno-zawodowej grup wykluczonych;
- FoSME – projekcie doradczym koncentrującym się na formułowaniu strategii rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw na obszarach dotkniętych problemem restrukturyzacji.

W 2009 roku podjęliśmy się realizacji projektu partnerskiego „Decydujemy razem”, który ma za zadanie wdrożenie w 108 miejscach w Polsce lokalnych strategii rozwoju społecznego bazujących na lokalnych partnerstwach. Kontynuowaliśmy również projekt „Moja Polis”, w którym prowadziliśmy szkolenia dla samorządów lokalnych z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W 2009 roku jako jeden z trzech fundatorów instytucjonalnych powołaliśmy do życia Fundację Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, która po kilku miesiącach inkubowania w strukturach FISE zyskała własną osobowość prawną oraz pełną samodzielność instytucjonalną.

SKES – Stała Konferencja Ekonomii Społecznej

SKES

Stala Konferencja
Ekonomii Społecznej

- istnieje od października 2004;
  - 20 członków, formalne porozumienie podpisane przez 9 instytucji;
  - 6 konferencji, w sumie dla około 1150 osób;
  - konsultacje miejsca ekonomii społecznej w NPR 2007-2013,
  - udział w powołanym przez Prezesa Rady Ministrów Zespole do spraw rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej;
  - współorganizacja I, II i III Ogólnopolskich Spotkań Ekonomii Społecznej oraz Gdańskiej Konferencji Ekonomii Społecznej;
  - członkostwo w DIESIS – międzynarodowej sieci organizacji związanych z ekonomią społeczną;
  - udział w pracach Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki;
  - udział w pracach Zespołu do spraw rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej
-

Zespół

Przewodniczący Henryk Wujec (Fundacja dla Polski);

Koordynator sekretariatu Anna Sienicka (FISE);

W czasie II Europejskiej Konferencji Ekonomii Społecznej (Kraków, październik 2004 r.), przedstawiciele grupy instytucji ekonomii społecznej (przedsiębiorstwa społeczne, fundacje i stowarzyszenia, spółdzielnie, towarzystwa wzajemnościowe) wyrazili potrzebę ustanowienia wspólnej, szerokiej płaszczyzny, koalicji łączącej działania różnorodnych podmiotów ekonomii społecznej działających w Polsce. Powołano Stałą Konferencję Ekonomii Społecznej w Polsce (SKES), która ma stanowić miejsce spotkań i dyskusji, a także uzgadniania stanowisk w kwestiach istotnych dla całego środowiska ekonomii społecznej. W 2006 r. podpisane zostało formalne porozumienie. Podmioty, które (oprócz FISE) obecnie należą do porozumienia, to:

- DNB Nord (dawniej Bank Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych) – www.bise.pl;
- Fundacja dla Polski – www.fdp.org.pl;
- Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy – www.zlsp.org.pl;
- Instytut Rozwoju Służb Społecznych (IRSS) – www.irss.and.pl;
- Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (FRSO) – www.frso.pl;
- Instytut Spraw Publicznych (ISP) – www.isp.org.pl;
- The Microfinance Centre (MFC) – www.mfc.org.pl;
- Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) – www.undp.org.pl.

Pozostali członkowie-założyciele SKES:

- Krajowy Związek Banków Spółdzielczych – www.kzbs.org;
- Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych – www.fip.ngo.pl;
- Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa – www.skok.pl;
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUW – www.tuw.pl;
- PA CO BANK – www.pacobank.pl;
- Fundacja BARKA – www.barka.org.pl;
- Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych – www.tise.org.pl;
- Instytut Odpowiedzialnego Biznesu – www.spoleczpracownie.ning.com;
- Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy Inicjatyw Obywatelskich – www.pafpio.pl;
- Stowarzyszenie Współpracy Regionalne – www.swr.pl;
- Stowarzyszenie EKON – www.ekon.org.pl.

Działania w 2009 roku

- Prowadzono prace w Zespole ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej. Zespół został powołany Zarządzeniem nr 141 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej, w jego skład weszli przedstawiciele SKES. Henryk Wujec został zastępcą przewodniczącego zespołu – sekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach zespołu pracują stałe grupy tematyczne, które mają za zadanie:

1. przygotowanie projektu strategii rozwoju ekonomii społecznej;
2. przygotowanie projektu ustawy regulującej przedsiębiorczość społeczną;
3. analizę i tworzenie ram finansowych dla funkcjonowania ekonomii społecznej;
4. przygotowanie projektu założeń systemu edukacji dla ekonomii społecznej.

- Udział w pracach Rady Pożytku Publicznego – Anna Sienicka została członkiem Rady Działalności Pożytku Publicznego III kadencji. Jako członek Rady prowadziła proces konsultacji przez Radę rządowego projektu nowelizacji Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (nowelizacja weszła w życie w 2010 roku). Konsultacje te odbywały się w ramach spotkań strony społecznej i strony rządowej oraz podczas prac stałej podkomisji do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi (działającej w ramach sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny).

- Udział w pracach Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki – Ilona Gosk jako członki tego ciała opracowywała w ciągu roku uwagi do rocznych planów działania, brała czynny udział w posiedzeniach komitetu.

- Zorganizowano III Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej 2009 – promowanie i upowszechnianie idei przedsiębiorczości społecznej jako innowacyjnego narzędzia wspierającego instrumenty rynku pracy w dobie kryzysu.

III Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej odbyły się 21 października 2009 r. w Warszawie. Organizatorem Spotkań była Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych działająca w imieniu Stałej Konferencji Ekonomii Społecznej. Ich funkcją było stworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń w środowisku ekonomii społecznej oraz odpowiedź integracji tego środowiska. Tematem wiodącym konferencji była strategia rozwoju ekonomii społecznej w Polsce przygotowana przez Zespół ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele rządu RP, decydenci, przedstawiciele administracji publicznej, środowiska naukowego i akademickiego, działacze i eksperci zajmujący się zagadnieniami ekonomii społecznej oraz trzeciego sektora, przedstawiciele biznesu – w sumie 350 osób z całej Polski.

W ramach sesji otwierającej zaprezentowano działania rządu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz jej miejsce w rządowych dokumentach strategicznych (prelegentami byli m.in. sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda, przewodniczący Zespołu ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej i prof. Jerzy Hausner, członek Zespołu).

Sesje tematyczne objęły obszary takie jak: wspieranie rozwoju, finansowanie, otoczenie prawne, współpraca z sektorem przedsiębiorczości prywatnej oraz edukacja w zakresie ekonomii społecznej. Podczas sesji zamykającej zaprezentowano m.in. rekomendacje dla rozwoju ekonomii społecznej oraz przeprowadzono ocenę perspektyw i możliwych kierunków rozwoju w tym obszarze.

Recepcja III Ogólnopolskich Spotkań Ekonomii Społecznej

W ramach wydarzeń towarzyszących zrealizowano:

- 1) wizytę studyjną w podmiocie ekonomii społecznej (w „Recycling parku” Stowarzyszenia „Niepełnosprawni dla Środowiska – EKON”);
- 2) spotkanie podmiotów działających na rzecz ekonomii społecznej oraz wspierających inicjatywy z tego obszaru (w siedzibie FISE) – zadanie to zrealizowano w ramach projektu Zintegrowany System Wsparcia Ekonomii Społecznej (opis projektu poniżej).

Konferencję zorganizowano przy współpracy merytorycznej sześciu partnerów: Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej, Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej, Zespołu ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Patronat medialny III OSES objęło: Radio TOK FM oraz dwie platformy internetowe (ngo.pl i ekonomiaspoleczna.pl). Materiały pokonferencyjne wysłano do wszystkich uczestników oraz udostępniono na specjalnej podstronie portalu ekonomiaspoleczna.pl. Na portalu ekonomiaspoleczna.pl umieszczono także relację z przebiegu konferencji.

Budżet III OSES wyniósł 283 000 zł (finansowanie – Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, edycja 2009)

Projekt Zintegrowany System Wsparcia Ekonomii Społecznej

- czas realizacji: lipiec 2009 – grudzień 2013;
  - ośmiu partnerów krajowych – instytucje publiczne i organizacje pozarządowe;
  - beneficjenci projektu: instytucje pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy, instytucje rynku pracy i ich pracownicy, w tym publiczne służby zatrudnienia, organizacje pozarządowe i instytucje ekonomii społecznej zajmujące się statutowo problematyką pomocy i integracji społecznej i ich pracownicy, pracownicy administracji publicznej działający bezpośrednio na obszarze pomocy integracji społecznej (szczebel administracji samorządowej, centralnej);
  - budżet: 56 280 000 zł (udział FISE: 7 670 000,00 zł);
  - finansowanie: Priorytet I, Działanie 2. Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej PO KL
-

Zespół Menadżerski: Ilona Gosk, Karolina Cyran-Juraszek, Magda Klaus

Pracownicy merytoryczni: Ewa Rościszewska, Anna Sienicka, Wioletta Bielińska, Agnieszka Deja, Agnieszka Czmyr-Kaczanowska

W kwietniu 2009 r. Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL) ogłosiło otwarty nabór na partnerów zainteresowanych realizowaniem zadań merytorycznych w ramach projektu realizowanego ze środków EFS, PO KL Priorytet I, Działanie 2. Wyniki naboru na Partnerów ogłoszono w maju 2009 r. W czerwcu przystąpiliśmy do tworzenia spójnej koncepcji projektu. Od lipca rozpoczęły się działania projektu, ale równocześnie kontynuowaliśmy prace nad ostatecznym jego kształtem. Ostatecznie mimo zaawansowania niektórych działań nie udało się w 2009 roku podpisać umowy na realizację projektu.

Skład Partnerstwa

Obok lidera projektu, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL), w skład Partnerstwa wchodzi:

- Fundacja Pomocy Wzajemnej BARKA,
- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (FISE),
- Fundacja Fundusz Współpracy (FFW), Instytut Spraw Publicznych (ISP),

- Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, działający przez jednostkę pozawydziałową Małopolską Szkołę Administracji Publicznej (MSAP),
- Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) Regionalne Centrum UNDP w Bratysławie,
- Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy (ZLSP).

Cele projektu

Celem projektu jest podniesienie poziomu rozwoju i poprawa kondycji ekonomii społecznej w Polsce. W ramach projektu zostaną utworzone stałe, zinstytucjonalizowane mechanizmy wsparcia merytorycznego podmiotów ekonomii społecznej i ich otoczenia.

Cele szczegółowe projektu:

- tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług instytucji pomocy i integracji społecznej;
- profesjonalizacja działań infrastruktury wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej;
- wzrost kompetencji i wzmocnienie potencjału kadr instytucji pomocy i integracji społecznej, ekonomii społecznej poprzez szkolenia, doradztwo, studia podyplomowe, wizyty studyjne;
- podniesienie świadomości społecznej w zakresie możliwości rozwiązywania problemów społecznych za pomocą narzędzi ekonomii społecznej;
- wzmocnienie otoczenia instytucji ekonomii społecznej na poziomie lokalnym za pomocą metody budowania partnerstw lokalnych na rzecz ekonomii społecznej.

Działania FISE podjęte w 2009 roku

- przygotowano koncepcję działań Centrów Ekonomii Społecznej (CES) obejmującą funkcje CES, które będą podlegać weryfikacji w trakcie realizacji projektu;
- zorganizowano spotkanie ośrodków wsparcia ekonomii społecznej w czasie III Ogólnopolskie Spotkania Ekonomii Społecznej;
- przygotowano bazę Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w Polsce, którą opublikowano na portalu ekonomiaspoleczna.pl. Baza ta jest stale aktualizowana;
- rozpoczęto opracowywanie koncepcji lokalnych spotkań z ekonomią społeczną, sporządzono wstępny harmonogram spotkań w roku 2010, przygotowano wytyczne w zakresie zbierania danych dotyczących kondycji ekonomii społecznej w poszczególnych województwach.

Budżet

W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości: 196 000 zł, projekt był w całości kredytowany przez FISE.

Projekt Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

FISE> Projekt Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

- czas realizacji: 1 stycznia 2009 – 31 grudnia 2010;
  - jeden partner krajowy;
  - beneficjenci projektu: podmioty ekonomii społecznej, przedstawiciele samorządów, osoby indywidualne planujące założenie podmiotu ekonomii społecznej z województwa mazowieckiego; przedstawiciele mediów;
  - budżet: 3 540 000 zł (udział FISE: 3 227 000 zł);
  - finansowanie: Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Poddziałanie 7.2.2. Wsparcie Ekonomii Społecznej
-

Zespół projektu

Menadżer projektu: Ilona Gosk

Dyrektor OWES: Magdalena Huszcza

Pracownicy merytoryczni: Magdalena Klaus, Magdalena Czuchryta, Edyta Obłąkowska, Joanna Szymańska, Anna Rosiek

Projekt Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej to próba stworzenia kompleksowego, elastycznego, maksymalnie dostosowanego do potrzeb odbiorców programu szkoleniowo-doradczego, wspierającego rozwój podmiotów ekonomii społecznej na Mazowszu.

Skład Partnerstwa

- Lider: Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych – www.fise.org.pl;
- Partner: Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy – www.zlsp.org.pl.

Cele projektu

Głównym celem projektu jest przygotowanie kompleksowego programu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie Mazowsza. Był on realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- inwentaryzację podmiotów ekonomii społecznej, analizę kondycji oraz potrzeb sektora ekonomii społecznej na Mazowszu;
- inkubowanie nowych przedsięwzięć i wsparcie już istniejących poprzez udostępnianie przestrzeni biurowej, opracowanie i wdrożenie pakietu usług prawnych, finansowych i marketingowych oraz szkolenia specjalistyczne i coaching umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej;
- rozwój partnerstwa pomiędzy podmiotami ekonomii społecznej a administracją, opracowanie modelu partnerstwa lokalnego w obszarze gospodarki społecznej;
- promocję wypracowanego modelu ekonomii społecznej, partnerstwa oraz podmiotów ekonomii społecznej działających na Mazowszu.

Projekt opiera się na założeniu, że funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej jest niezbędne lokalnym społecznościom, a byt podmiotów ekonomii społecznej zależy od współpracy z samorządami, stąd też główny nacisk w projekcie położony będzie właśnie na tę współpracę.

Działania

W ramach realizacji projektu OWES w 2009 roku, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie FISE, rozmowy z potencjalnymi uczestnikami projektu oraz raport z badania potrzeb i potencjału mazowieckich podmiotów ekonomii społecznej i ich samorządowych partnerów opracowany przez Fundację Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, przygotowano koncepcję funkcjonowania OWES obejmującą:

- modelowe ścieżki poszczególnych grup odbiorców;
- kompleksowy pakiet usług szkoleniowo-doradczych dla podmiotów ekonomii społecznej „Ekonomia społeczna w praktyce”;
- pakiet szkoleniowy „Ekonomia społeczna a rozwój społeczności lokalnej” dla samorządów i ich pozarządowych partnerów;
- szkolenie „Wirtualne przedsiębiorstwo społeczne” dla osób indywidualnych, które chciałyby związać swoją przyszłość zawodową z ekonomią społeczną.

Kadra OWES w ramach przygotowań do pracy oraz podniesienia swoich kompetencji odbyła wizyty studyjne w różnorodnych przedsięwzięciach ekonomii społecznej realizowanych w Polsce (5 dni).

Wynajęty w marcu lokal przystosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych przygotowano salę szkoleniową i hot desk dla uczestników projektu, którzy mogą korzystać bezpłatnie z przestrzeni biurowej, w tym Internetu i telefonu.

Uruchomiono stronę projektu www.owes.fise.org.pl, zintegrowaną z portalem ekonomiaspoleczna.pl. Projekt pozwolił też przeprowadzić gruntowne zmiany na tym portalu.

W październiku rozpoczęły się pierwsze seminaria i szkolenia. W 2009 roku zrealizowano:

- jedno szkolenie „Wirtualne przedsiębiorstwo społeczne” (Warszawa, 15 dni szkoleniowych, 13 uczestników). W jego rezultacie uczestnicy powołują do życia cztery podmioty ekonomii społecznej (trzy fundacje i jedno stowarzyszenie), które w 2010 roku korzystać będą ze ścieżki wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej;
- dwa seminaria lokalne w ramach pakietu „Ekonomia społeczna a rozwój społeczności lokalnej” dla samorządowców i ich pozarządowych partnerów (powiat płocki, 34 osoby, powiat piaseczyński, 50 osób),

seminariom towarzyszyła organizacja spotkań z lokalnymi mediami, w ramach których lokalnie promowano ideę partnerstwa i ekonomii społecznej;

- dwa szkolenia „Ekonomia społeczna a rozwój społeczności lokalnej (powiat plocki, 3 dni szkoleniowe, 16 osób, powiat piaseczyński, 3 dni szkoleniowe, 19 osób);
- dokonano wyboru pierwszych 19 podmiotów ekonomii społecznej (w ciągu całego projektu wsparciem zostanie objętych minimum 50 PES) do cyklu „Ekonomia społeczna w praktyce”, przeprowadzono analizę potencjału i potrzeb tych PES i zaproponowano im ścieżki szkoleniowo-doradcze;
- równolegle z innymi działaniami projektu prowadzono ewaluację poszczególnych typów wsparcia dla osób indywidualnych, PES i samorządów.

Seminarium partnerskie, Piaseczno, 27 października 2010 r.

Ciałem doradczym OWES jest Rada Ekspertów, która w 2009 roku spotkała się z kadrą OWES dwa razy – w marcu, by dyskutować o wstępnej koncepcji funkcjonowania ośrodka, w grudniu, by podsumować działania z 2009 roku i podyskutować o problemach i planach na rok kolejny.

Budżet

Całkowity budżet projektu wynosi 3 540 000 zł, udział FISE: 3 227 000 zł FISE. W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 1 442 000 zł.

Program „Work in Poland” jest kontynuacją projektu „Bezrobocie – co robić?” realizowanego przez FISE od marca 2004 roku. W 2009 roku rozpoczęliśmy kolejną edycję programu pod nazwą „Praca w Polsce”.

- czas realizacji programów: marzec 2004 – czerwiec 2010;
- ogólnopolska konferencja dla 227 osób;
- ogólnopolska debata dla 158 osób;
- 17 seminariów dla 778 osób;
- 26 przeszkolonych specjalistów outplacementu;
- 12 szkoleń „Akademia Outplacementu” dla 289 specjalistów rynku pracy;
- 3 szkolenia dla specjalistów rynku pracy (60 uczestników);
- 1 szkolenie dla menadżerów NGO (30 uczestników);
- 15 przyznanych dotacji na łączną kwotę 828 tys. zł;
- oprogramowanie dla 9 organizacji w kwocie 369 tys. USD;
- liczba osób objętych wsparciem: blisko 7000 osób;
- liczba osób, które podniosły swoją zatrudnialność: 746;
- liczba osób, które zyskały zatrudnienie: 228;
- zrealizowane 24 granty doradcze (łącznie 248 godzin doradztwa);
- portal www.bezrobocie.org.pl, średnia oglądalność w 2009 roku: 35 tys. wizyt miesięcznie, ok. 3700 subskrybentów newslettera
- baza danych organizacji pozarządowych świadczących usługi rynku pracy – około 2500 rekordów;
- budżet: 5 190 000 zł;
- finansowanie: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Europejski Fundusz Społeczny

---

Zespół projektu

Menadżer projektu: Ilona Gosk

Koordynatorki projektu: Magdalena Huszcza, Julia Chondzyńska

Pracownicy merytoryczni: Magdalena Klaus, Mateusz Korsak, Anna Sienicka, Agata Urbanik

Eksperti: Michał Boni, Krzysztof Herbst, Paweł Kaczmarczyk, Joanna Tyrowicz

Cele projektu

„Work in Poland” był programem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanym przez FISE, który miał na celu rozpoznanie negatywnych skutków migracji zarobkowych Polaków oraz wzmocnienie kompetencji i sprawności organizacji pozarządowych w zakresie realizacji projektów niwelujących te skutki, zwłaszcza przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

Działania w 2009 roku

Do końca stycznia pięć dotowanych w ramach konkursu grantowego organizacji pozarządowych zakończyło i rozliczyło swoje projekty i złożyło sprawozdania końcowe z ich realizacji. Projekty zostały opisane na portalu www.bezrobocie.org.pl, ponadto powstał raport z ich realizacji.

Dotowane projekty:

1. Wrócić i co dalej?

Projekt skierowany był do osób w wieku do 34 lat, które czasowo migrują w celach zarobkowych oraz do ich rodzin. Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej uznał za swój główny cel zainteresowanie tych osób lokalnym rynkiem pracy.

W tym celu starał się podnieść poziom ich wiedzy o lokalnym rynku pracy i procesach, jakie na nim zachodzą oraz wspierał zakładanie działalności gospodarczej.

2. Wyprzedzić oczekiwania

Projekt skierowany był do osób w wieku 20-45 lat, przebywających na emigracji zarobkowej, ale zamierzających powrócić do kraju. Główne zadania, jakie postawili sobie realizatorzy projektu – Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju – to informowanie za pomocą strony internetowej osób przebywających za granicą o możliwościach, jakie mają na rodzimym rynku pracy oraz wsparcie w budowaniu planu kariery w kraju.

3. Zmieniam siebie i swoje życie

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych w wieku 18-25 lat, bez kwalifikacji zawodowych, w tym do osób, które powróciły z nieudanej emigracji zarobkowej. Celem projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Instytut Wspierania Rozwoju Oświaty (IWRO) była aktywizacja społeczna i zawodowa młodych ludzi, poprzez warsztaty i kursy tzw. umiejętności miękkich (psychologiczne) i twardych (nauka zdolności poruszania się po rynku pracy).

4. Zostańcie w Dębicy

Projekt skierowany był do uczniów gimnazjów i ich rodziców oraz osób bezrobotnych. Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu prowadziło działania informacyjne, skierowane do młodych ludzi planujących swoją ścieżkę kariery oraz szkolenia podnoszące kompetencje osób bezrobotnych w zakresie obsługi komputera. Stworzono stronę internetową www.karierawdebicy.pl, na której można znaleźć interesujące informacje na temat planowania kariery oraz oferty pracy i porady typu „jak napisać CV?”.

5. Projekt „KomPressJa”

Stowarzyszenie Pastwisko.org skierowało swój projekt do uczniów gimnazjów, którzy są dotknięci problemami migracji rodziny lub przyjaciół. Poprzez zainteresowanie historią i kulturą swojego regionu młodzi ludzie mieli mniej chętnie emigrować. W trakcie projektu odbywały się także warsztaty dziennikarskie. W ich efekcie powstała strona internetowa o aktualnościach z Suwałk, którą poprowadzili młodzi uczestnicy projektu.

Piotr Kuczek, opiekun grupy w projekcie „KomPressJa”, pomagał szukać ciekawszych perspektyw: fotograficznych, suwalskich i życiowych.

Do maja 2009 r. we współpracy z firmą Microsoft FISE przyznała dziewięciu organizacjom pozarządowym świadczącym usługi rynku pracy (które wcześniej wzięły udział w cyklu szkoleniowym w ramach programu) granty z oprogramowania komputerowego służącego rozwojowi potencjału tych organizacji. Ponadto FISE pozyskała oprogramowanie na własne potrzeby. Wartość pozyskanych programów komputerowych wyniosła łącznie 370 000 USD.

Przez cały czas realizacji projektu na portalu www.bezrobocie.org.pl zamieszczane były opracowania i raporty dotyczące kwestii związanych z migracją zarobkową. Dwa i pół roku realizacji projektu zaowocowało obszerną biblioteką tekstów zawierających studia przypadków wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy NGO i doradztwie zawodowym, opisami dotowanych projektów, raportem „Współczesne procesy migracyjne w Polsce a aktywność organizacji pozarządowych w obszarach powiązanych z rynkiem pracy” oraz 14 biuletynami dotyczącymi zagadnień migracji zarobkowych i aktualnych trendów i zjawisk na polskim rynku pracy.

W ostatnich dniach czerwca 2009 r. podpisana została umowa dotacji na realizację kolejnego programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, tym razem pod nazwą „Praca w Polsce”.

Cele programu „Praca w Polsce”

Program ten zakłada tematyczny powrót do realizowanych w latach 2004-2006 programów „Bezrobocie – co robić?”, a jego celem jest:

- popularyzacja metody outplacementu wśród pracodawców, organizacji pozarządowych i PUP;
- podnoszenie kompetencji NGOs w zakresie świadczenia usług outplacementowych;
- zachęcanie organizacji pozarządowych do sięgania po środki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przeznaczone na outplacement.

Działania w 2009 roku

- wydanie „Przewodników po outplacementie” dla pracodawców, organizacji pozarządowych i publicznych służb zatrudnienia zawierających najważniejsze informacje o metodzie – w 2009 roku wszystkie publikacje zostały napisane i rozpoczął się proces ich przygotowania do druku;
- przygotowanie i zrealizowanie szkolenia metodą e-learning dla 25 przedstawicieli organizacji pozarządowych świadczących usługi rynku pracy z zakresu przygotowania i realizacji projektów outplacementowych oraz pozyskiwania dotacji z PO KL na ten cel – do grudnia 2009 r. przygotowano także program i podręczniki do „Szkolenia e-learningowego z zakresu technik outplacementowych”. W październiku i listopadzie 2009 r. przeprowadzono rekrutację, w rezultacie której wybrano 26 osób z 21 organizacji pozarządowych z całej Polski do udziału w szkoleniu. Szkolenie zrealizowane zostanie w 2010 roku;
- wsparcie organizacji, które wzięły udział w szkoleniu grantami doradczymi z zakresu przygotowania i realizowania projektów outplacementowych – w 2009 roku został przyznany jeden grant doradczy, w rezultacie którego Stowarzyszenie IWRO uzyskało dofinansowanie na realizację konsultowanego projektu w wysokości 1 200 000 zł;
- organizacja czterech seminariów na poziomie ogólnopolskim i lokalnym, poświęconych zagadnieniom outplacementu i wykorzystania środków unijnych na ten cel – seminaria zostały przeniesione na 2010 rok.

Dodatkowo jako działanie równorzędne zaplanowano przeprowadzenie analizy jakościowej i ilościowej tzw. lokalnych strategii zatrudnieniowych pod kątem ich adekwatności do lokalnych rynków pracy i uwzględniania współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. W czwartym kwartale 2009 r. powstał także plan badania oraz kwestionariusz do badania tzw. lokalnych strategii zatrudnieniowych. Badanie ruszy na początku 2010 roku.

W 2009 r. w dalszym ciągu prowadziliśmy portal www.bezrobocie.org.pl i rozpoczęliśmy prace nad jego reorganizacją.

Budżet

Łączny budżet „Work in Poland” to 1 440 000 zł, koszty w 2009 roku: 127 000 zł.

Łączny budżet „Pracy w Polsce”: 363 000 zł, koszty w 2009 roku: 101 000 zł.

- czas realizacji: październik 2008 – październik 2010;
  - projekt realizowany przez międzynarodowe partnerstwo (sześciu partnerów);
  - seminaria w Belgii, Niemczech i Polsce;
  - zakładany rezultat: opracowanie narzędzia mapowania kompetencji zawodowych dla doradców zawodowych osób niepełnosprawnych oraz mediatorów międzykulturowych pracujących metodą streetworkingu;
  - budżet: 130 000 euro, w tym budżet FISE 26 164 euro (71 000 zł);
  - finansowanie: Komisja Europejska, Program Leonardo da Vinci
-

Koordinator: Agata Urbanik

Projekt „Valid-Info: Promocja i walidacja kształcenia pozaformalnego i nieformalnego w zakresie integracji przez pracę osób defaworyzowanych i mediacji międzykulturowej” powstał jako odpowiedź na nowe wyzwania pojawiające się na europejskich rynkach pracy. Projekt stawia sobie za cel promocję kształcenia pozaformalnego i nieformalnego i umieszczenie go w programach kształcenia ustawicznego dla dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zawodów związanych z mediacją międzykulturową i integracją przez pracę osób defaworyzowanych. Będzie to możliwe dzięki zaadaptowaniu i wykorzystaniu sprawdzonych metodologii – niemieckiego narzędzia ProfilPASS, pomocnego w identyfikacji kompetencji uzyskanych drogą poza- i nieformalną, a także doświadczeń innych krajów europejskich. Bezpośrednim rezultatem projektu będzie opracowanie narzędzia opartego na ProfilPASS-ie, przygotowującego grunt pod wprowadzenie systemowego rozwiązania walidacji kształcenia pozaformalnego i nieformalnego we Wspólnocie francuskiej Belgii. Rezultaty projektu będą jednak możliwe do zaadaptowania i wykorzystania w odpowiednim zakresie w innych krajach partnerskich. Dzięki projektowi zostaną upowszechnione najlepsze praktyki i metodologie z zakresu walidacji i uznawania kształcenia poza- i nieformalnego.

Skład Partnerstwa

W skład Partnerstwa, oprócz Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych wchodzi:

- Pour la Solidarité (PLS), lider projektu, belgijska organizacja pracująca na rzecz spójności społecznej, ekonomii społecznej, obywatelskości i demokracji partycypacyjnej, zarządzania różnorodnością, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz zrównoważonego rozwoju terytorialnego;
- Ada-und-Theodor Lessing-Volkshochschule Hannover (VHS), niemiecka organizacja pozarządowa, która opracowała i wdrożyła system ProfilPASS;
- Formeville, belgijski ośrodek kształcenia, który wspiera rozwój zawodowy osób, organizacji i instytucji pracujących w miastach;
- Inforcoop, ośrodek szkoleniowy Legacoop, Lega Nazionale delle Cooperative e Mutue, włoskiego stowarzyszenia zrzeszającego spółdzielców i organizacje wzajemnościowe;
- DIESIS, europejska organizacja świadcząca doradztwo oraz usługi ewaluacyjne, związana ze środowiskiem ekonomii społecznej.

Cele ogólne

- Uznanie dla kształcenia nieformalnego i pozaformalnego w programach kształcenia ustawicznego dla dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zawodów.
- Adaptacja i transfer wypróbowanych metodologii, zwłaszcza niemieckiego systemu ProfilPASS, dzięki współpracy ze strukturami i podmiotami bezpośrednio zaangażowanymi w kwestię kształcenia zawodowego (wspólnoty językowe, regiony, uniwersytety, ośrodki szkoleniowe i przedsiębiorstwa).

Cele operacyjne

- Zmapowanie wybranych profili zawodowych w zakresie identyfikacji kompetencji wynikających z kształcenia nieformalnego i pozaformalnego;

- Transfer metodologii ewaluacji kompetencji uzyskanych w wyniku kształcenia pozaformalnego, opracowanych w innych krajach europejskich, takich jak Niemcy i Włochy;
- Stworzenie narzędzi rozpoznawania kompetencji uzyskanych w toku kształcenia poza- i nieformalnego;
- Stworzenie podręcznika „Wytyczne, wskazówki, porady i narzędzia służące ewaluacji i uznawaniu kompetencji uzyskanych w wyniku kształcenia pozaformalnego”.

Działania

W 2009 roku trwały prace przygotowujące powstanie narzędzia Valid-Info. Prace koncentrowały się na analizie materiałów zastanych oraz badaniach własnych przeprowadzonych przez partnerów projektu. Powstały raporty podsumowujące doświadczenia każdego z krajów w zakresie uznawania kształcenia pozaformalnego i nieformalnego. Partnerzy przeprowadzili badanie przedstawicieli wybranych do projektu zawodów, aby ustalić kompetencje potrzebne do wykonywania każdej z profesji.

Spotkanie partnerstwa Valid-Info, 17 marca 2009, Bruksela

Podczas spotkania partnerzy zaprezentowali wyniki analizy materiałów źródłowych krajowych systemów uznawania i walidacji kształcenie nieformalnego i pozaformalnego. Każdy z partnerów przygotował raport podsumowujący doświadczenia swojego kraju. Po prezentacjach partnerzy dokonali analizy porównawczej przedstawionych rozwiązań prawnych i dobrych praktyk oraz przedyskutowali kolejne etapy projektu.

Spotkanie partnerstwa Valid-Info, 23-24 września 2009, Warszawa

Podczas spotkania partnerstwa Valid-Info w Warszawie, oprócz bieżących spraw organizacyjnych omawiano i analizowano potrzebne kompetencje, zadania zawodowe osób pracujących jako doradcy zawodowi osób niepełnosprawnych oraz mediatorów międzykulturowych pracujących metodą streetworkingu. Zaprezentowano wyniki wywiadów pogłębionych przeprowadzonych z przedstawicielami omawianych zawodów. Dyskusja dotyczyła przede wszystkim ustalenia kompetencji potrzebnych do wykonywania każdego z zawodów.

Seminarium projektowe, 17-18 listopada, Hanower

Podczas seminarium partnerzy projektu spotkali się z ekspertami z zakresu zawodoznawstwa oraz walidacji kształcenia pozaformalnego i nieformalnego. Zaprezentowano raporty dotyczące kompetencji zawodowych doradców zawodowych dla osób niepełnosprawnych oraz mediatorów międzykulturowych i osadzono je w kontekście europejskich doświadczeń walidacyjnych. Omówiono także kolejne kroki opracowywania narzędzia Valid-Info.

Budżet

Całkowity budżet projektu: 393 530 euro w tym budżet FISE: 21 445 euro (71 000 zł). W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 55 000 zł.

Projekt FoSME – Wspieranie zatrudnienia w istniejących małych i średnich przedsiębiorstwach w Polsce i Rumunii

- czas realizacji: kwiecień 2008 – kwiecień 2009;
- projekt realizowany przez międzynarodowe partnerstwo (czterech partnerów);
- wizyty studyjne: Francja, Szwecja, Rumunia, Polska;
- seminaria w Polsce i Rumunii;
- rezultat: opracowanie planów akcji dla inkubatorów przedsiębiorczości w Dębicy i Mielcu;
- budżet: 130 000 euro (w tym budżet FISE 26 164 euro);
- finansowanie: Komisja Europejska, program Progress

Zespół projektu

Koordinator FISE: Mateusz Korsak

Eksperti FISE: Ilona Gosk, Krzysztof Herbst

Projekt FoSME został pomyślany jako odpowiedź na problemy lokalnych rynków pracy, silnie zależnych od niewielkiej liczby, dużych, dominujących przedsiębiorstw przemysłowych, które w wyniku procesu restrukturyzacji (przeszłego, obecnego lub planowanego) dokonują redukcji w zatrudnieniu na szeroką skalę. Projekt miał na celu wypracowanie modelu wsparcia lokalnych organizacji pozarządowych i władz poprzez tworzenie planów działań (plany akcji) dla rozwiązywania konkretnych problemów lokalnych rynków pracy.

Cele projektu

Celem projektu było zidentyfikowanie problemów i barier w zatrudnieniu stojących przed małymi i średnimi przedsiębiorcami. W efekcie projektu, przy wykorzystaniu doświadczeń francuskich i szwedzkich partnerów, zostały opracowane plany akcji dla każdego z obszarów.

Działania

Wizyta studyjna, 22-23 stycznia 2009 r., Francja

Wizyta studyjna w Chambéry (region Rhône-Alpes) stała się okazją do pokazania roli dużych przedsiębiorstw (np. Saint Gobain, Areva), które na danym terenie realizują politykę społecznej odpowiedzialności biznesu, poprzez wspieranie rozwoju mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw dokonując transferu technicznej lub organizacyjnej wiedzy i kompetencji. Uczestnictwo w posiedzeniu „Comité d'agrément” (komitet wykonawczy) oraz komitetu sterującego programu Alizé było okazją do zrozumienia, jak organizowane są relacje pomiędzy przedsiębiorcami, izbą handlową i władzami. Natomiast podczas spotkania w Lyonie, zostały przedstawione założenia polityki na szczeblu krajowym oraz ramy prawne „Convention de revitalisation”, które nakładają na duże przedsiębiorstwa zobowiązania po procesie restrukturyzacji.

Seminaria w Rumunii i w Polsce, marzec – kwiecień 2009

Seminarium w Rumunii odbyło się w dniach 3-4 marca 2009. W jego trakcie zostały zaprezentowane wersje robocze planów akcji dla miast Hunedoara i Reșița. Po prezentacji odbyła się część warsztatowa, podczas której przedyskutowano oraz dopracowano założenia planów. Plany akcji zostały następnie zaprezentowane przedstawicielom władz, organizacji pozarządowych oraz najważniejszym przedsiębiorcom zaangażowanym w działania lokalne.

Seminarium w Polsce odbyło się 12 kwietnia 2009 roku w Urzędzie Miejskim w Dębicy. W trakcie spotkania zaprezentowano plan akcji opracowany przez przedstawicieli Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego w celu rozwoju inkubatora nowych technologii oraz plan akcji mający pomóc w utworzeniu inkubatora przedsiębiorczości w Dębicy, za który odpowiadało Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu.

Plany akcji składały się z analizy aktualnej sytuacji ekonomicznej oraz rynku pracy, opisu planowanych działań mających wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa w Mielcu i Dębicy oraz listy zidentyfikowanych źródeł finansowania planowanych projektów. Prezentacja planów akcji odbyła się na forum, w którym wzięli udział liczni przedstawiciele władz lokalnych (m.in. Burmistrza Miasta Dębicy) i krajowych w osobie senatora Władysława Ortyła; przedsiębiorców zrzeszonych w Stowarzyszeniu Dębicki Klub Biznesu, a także gości z Mielca, z Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego.

Podsumowanie projektu

Projekt został zrealizowany w wyznaczonych ramach czasowych. Efektem programu było wypracowanie czterech planów akcji (Dębica, Mielec w Polsce oraz Hunedoara i Reșița w Rumunii). Plany akcji zostały opracowane przez partnerów lokalnych i zaakceptowane przez władze lokalne.

Szczególnego podkreślenia wymaga:

- wybór do działań projektu czterech zróżnicowanych obszarów, które jednak w kilku aspektach były podobne. Główne podobieństwa zdiagnozowane na etapie wyboru obszarów do projektu to liczebność populacji, historia i etap przemian w lokalnej gospodarce oraz znaczenie mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw;
- zastosowana metodyka diagnozy wstępnej (analiza silnych i słabych stron, potrzeb lokalnego sektora mikro-,

małych i średnich przedsiębiorstw oraz identyfikacja sieci partnerów) pozwalającej wybrać regiony do projektu okazała się słuszna i zapewniła odpowiedni dobór partnerów do projektu;

- uczestnicy projektu wykazali zdolność do zaangażowania lokalnych aktorów z sektora przedsiębiorstw, władz oraz organizacji społecznych i branżowych, w trakcie trwania całego projektu oraz opracowanie planów akcji;
- w naszej ocenie projekt przyczynił się także do zacieśnienia współpracy pomiędzy Mielcem a Dębicą, oraz transferu wiedzy na temat rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości z Mielca do Dębicy.

Budżet

Całkowity budżet projektu: 130 000 euro, w tym budżet FISE: 77 000 zł. W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 59 000 zł.

Projekt Decydujmy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych

---

- czas realizacji: 1 listopada 2009 – 30 czerwca 2014 r.;
- siedmiu partnerów krajowych;
- beneficjenci projektu: 108 gmin i powiatów chcących przetestować modele partycypacji w wybranych obszarach;
- budżet: 28 236 248,89 zł (udział FISE: 2 552 205 zł);
- finansowanie: Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet V Dobre rządzenie, Działanie 5.3 Wsparcie na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej;
- projekt systemowy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Zespół

Menadżerki: Ewa Rościszewska, Ilona Gosk

Pracownik merytoryczny: Anna Sikorska-Michalak

Projekt ma za zadanie wzmocnienie uczestnictwa obywateli w tworzeniu i wdrażaniu polityk lokalnych. Dużą rolę w realizacji tego celu odegrają animatorzy lokalni, wyłonieni w ramach projektu w wybranych gminach i powiatach (108 jednostek samorządu terytorialnego).

Włączenie przedstawicieli środowiska akademickiego i ekspertów naukowych do działań projektowych umożliwi transfer wiedzy, doświadczeń oraz praktyki pomiędzy uczestnikami działań na szczeblu lokalnym a ośrodkami nauk społecznych i politycznych. Pozwala również uzupełnić niedostateczną wiedzę na temat partycypacji społecznej w Polsce.

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych jest odpowiedzialna za stworzenie bazy dobrych praktyk oraz wydanie publikacji „Katalog Dobrych Praktyk” na podstawie zebranej wiedzy, dotyczącej zarówno procesów partycypacyjnych jak i konkretnych przedsięwzięć w obszarach tematycznych objętych projektem.

Skład Partnerstwa

Projekt jest realizowany przez partnerstwo siedmiu podmiotów:

- Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (lider projektu);
- Fundacji Instytut Spraw Publicznych;
- Stowarzyszenia Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL;

- Fundacji Partnerstwo dla Środowiska;
- Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- Fundacji Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych;
- Fundacji Fundusz Współpracy.

Cele projektu

Projekt ma pomóc w rozwoju silnych i aktywnych wspólnot lokalnych w Polsce poprzez stworzenie mechanizmu udziału obywateli w kreowaniu i wdrażaniu polityk lokalnych.

Realizatorzy projektu skoncentrują się na wypracowaniu i upowszechnianiu metod, dzięki którym administracja publiczna, szczególnie na szczeblu lokalnym, będzie skutecznie współpracować z lokalną społecznością przy tworzeniu i wdrażaniu strategii, zwłaszcza w obszarach: zatrudnienia, integracji społecznej, przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju. Celami projektu są:

- upowszechnienie modelu partycypacji w społecznościach lokalnych;
- dostarczenie społecznościom lokalnym i władzom samorządowym narzędzi monitorowania i oceny stanu partycypacji społecznej;
- opracowanie i przygotowanie do wdrożenia ogólnopolskiego systemu wspierania partycypacji społecznej.

Działania

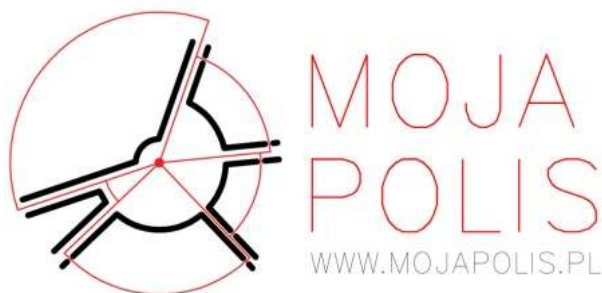
Projekt rozpoczął się pod koniec 2009 roku. W tym czasie rozpoczęto budowanie zespołu odpowiedzialnego za realizację zadań w projekcie oraz wstępne prace nad kształtem „Katalogu Dobrych Praktyk”.

Budżet

Całkowity budżet projektu 28 236 000 zł, w tym budżet FISE: 2 552 205 zł. W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 24 000 zł, projekt był w całości kredytowany przez FISE.

Projekt Moja Polis

- czas realizacji: czerwiec 2008 – kwiecień 2011;
- czterech partnerów krajowych;
- beneficjenci projektu: przedstawiciele samorządów lokalnych – w szczególności pełnomocnicy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- budżet: 3 034 310 zł (udział FISE: 606 690 zł);
- finansowanie: Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy

---

Koordinator: Ewa Rościszewska

Celem projektu „Moja Polis – interaktywny system monitoringu partnerstwa lokalnego i aktywnych wspólnot lokalnych” jest wzmocnienie partnerstwa lokalnego – rozwój skutecznych mechanizmów partycypacji, w szczególności współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a jednostkami samorządu terytorialnego. Zadaniem FISE w ramach projektu jest stworzenie koncepcji szkoleń w systemie blended-learning (e-learning połączony z tradycyjnymi spotkaniami warsztatowymi), a następnie zorganizowanie ich dla 300 urzędników gmin, którzy pragną

poprawić współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, polepszyć użyteczność rocznych planów współpracy oraz wykorzystać nowe narzędzia w analizie i diagnozie potrzeb lokalnych.

Skład Partnerstwa

- Administrator: Stowarzyszenie Klon/Jawor – www.klon.org.pl
- Partner: Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych – www.fise.org.pl
- Partner: Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego – www.is.uw.edu.pl
- Partner: Departament Pożytku Publicznego Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – www.pozytek.gov.pl.

Cele projektu

Podstawowym celem projektu jest wzmocnienie mechanizmów partycypacji obywateli w rządzeniu na poziomie lokalnym, w szczególności rozwój współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i jednostkami administracji samorządowej. Projekt realizowany jest dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Działania

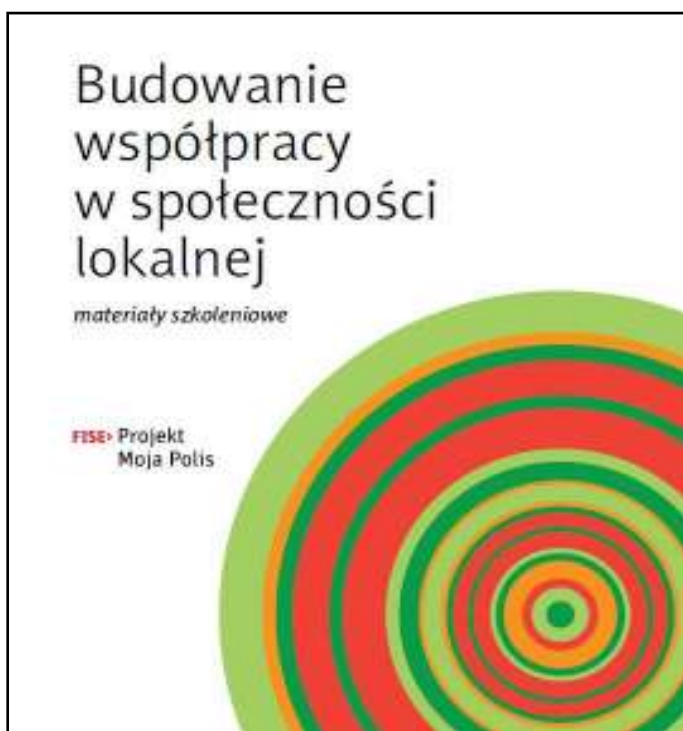
Głównym zadaniem FISE w projekcie Moja Polis jest przeprowadzenie szkoleń e-learningowych pt. „Budowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi” dla 300 przedstawicieli samorządów lokalnych. Na początku roku kontynuowano działania przygotowujące do tych szkoleń:

- odbyło się spotkanie z przedstawicielami organizacji zajmujących się współpracą NGO i samorządów lokalnych, rozwojem lokalnym, badaniami, diagnozą potrzeb społeczności: Federacji Organizacji Służebnych Mazowia, Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departamentu Pożytku Publicznego, Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Pracowni Badań nad Kapitałem Społecznym UW, Stowarzyszenia Klon/Jawor. Podczas spotkania dyskutowano nad szczegółami programu szkolenia, kryteriami doboru regionów, w których szkolenia się odbędą, a także rozmawiano o sposobach dotarcia do potencjalnych uczestników szkolenia. Poruszono także kwestię barier wprowadzania programów współpracy i tego, jak można je przełamywać;
- na podstawie wyników badań „Barometr współpracy 2008” (Stowarzyszenie Klon/Jawor) wstępnie określono województwa, w których odbędą się szkolenia – regiony, gdzie w porównaniu z innymi:
  - > uchwalono mniej programów współpracy na 2008 r.,
  - > uchwalono więcej programów bez konsultacji,
  - > nie współpracowano finansowo,
  - > nie współpracowano pozafinansowo.

Zgodnie z tak przedstawionymi kryteriami w pierwszej kolejności do realizacji szkoleń zakwalifikowane zostały województwa: mazowieckie (region najgorzej wypadający w każdej kategorii), lubelskie, wielkopolskie, łódzkie i podlaskie;

- nawiązano kontakt z Pełnomocnikiem Wojewody Mazowieckiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, dzięki czemu Wojewoda Mazowiecki, Pan Jacek Kozłowski objął patronatem szkolenia na terenie Mazowsza.;
- podpisano umowę z Polskim Uniwersytem Wirtualnym (przy Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie) na opracowanie kursu e-learningowego na platformie internetowej. Dodatkowo UMSC zobowiązał się do opracowania płyty CD będącej uzupełnieniem kursu;
- zamknięto ostatecznie program szkolenia, który składa się z trzech modułów tematycznych: (1) Społeczność lokalna; (2) Ramy prawne współpracy samorządów gminnych i organizacji pozarządowych; (3) Partycypacyjne tworzenie programów współpracy;
- nawiązano współpracę z „Pismem Samorządu Terytorialnego Wspólnota”, w ramach której w sierpniowym numerze zamieszczony został artykuł o stanie współpracy między samorządami a organizacjami pozarządowymi;
- ustalono ostateczne ramy szkoleń. Każdy z 15 cykli jest skonstruowany według schematu:
  - spotkanie rozpoczynające: wprowadzenie do e-learningu, wprowadzenie do tematyki społeczności lokalnej i organizacji pozarządowych,
  - dwutygodniowe szkolenie e-learningowe (pierwszy moduł: „Społeczność lokalna”), spotkanie drugie: omówienie e-learningu, wprowadzenie do kolejnych dwóch modułów, prezentacja dobrej praktyki,
  - czterotygodniowe szkolenie e-learningowe (moduł drugi: „Prawne ramy współpracy” oraz moduł trzeci: „Partycypacyjne tworzenie programów współpracy”),
  - spotkanie podsumowujące.

- Każdy moduł szkoleniowy opiera się na tekstach napisanych przez ekspertów specjalnie na potrzeby szkolenia;
- nawiązano współpracę z doświadczonymi trenerami, znającymi tematykę współpracy samorządów i organizacji pozarządowych. We wrześniu zorganizowano dla nich szkolenie-seminarium, podczas którego zaprezentowano im serwis Moja Polis i założenia projektu. Duża część spotkania poświęcona była przedstawieniu trenerom materiałów szkoleniowych. Trenerzy odbyli także kurs obsługi platformy zdalnego nauczania. Dyskutowano nad programem poszczególnych spotkań szkoleniowych, jak również nad możliwymi zadaniami i tematami do dyskusji podczas szkolenia e-learningowego;
  - przygotowano materiały merytoryczne dla uczestników szkolenia:
    - > płytę CD, opracowaną na podstawie trzech opisanych powyżej tekstów. Jest to interaktywna prezentacja treści modułów w grafice flash. Teksty szkoleniowe przetworzone zostały na pokazy slajdów i opracowane przez grafika;
    - > platformę internetową, na której pracować będą podczas kursu e-trenerzy i grupy szkoleniowe. Zawartość platformy – zadania, prace domowe, tematy do dyskusji – opracowana została podczas wrześniowego spotkania z trenerami; podręcznik, składający się z tekstów pogrupowanych w trzy rozdziały odpowiadające modułom szkoleniowym.

Okładka podręcznika do szkolenia

W październiku FISE rozpoczęła pierwsze szkolenia w województwie mazowieckim. Przeprowadzono rekrutację do dwóch grup treningowych w południowej części województwa.

Wyniki tej rekrutacji okazały się niezbyt zadowalające – duża część decydentów (sekretarze gmin lub wójtów) nie widziała potrzeby nie tylko szkoleń, ale tworzenia programów współpracy (co jest obowiązkiem ustawowym gmin), a nawet w ogóle samej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ostatecznie zgłoszenie rekrutacyjne do pierwszej grupy przysłało 19 osób, a do drugiej – 15 osób.

Pierwsze spotkanie pierwszej grupy szkoleniowej odbyło się 27 października 2009 r. w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a dwa następne (16 listopada i 15 grudnia) w Delegaturze Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu.

Ostatecznie pierwszy cykl szkoleniowy ukończyło 10 osób. Uczestnicy spotkania kończącego szkolenie w ankietach ewaluacyjnych podsumowali kurs bardzo pozytywnie, uznali go za przydatny, poszerzający wiedzę, pomagający nabyć umiejętności przydatne w pracy z organizacjami pozarządowymi.

17 listopada rozpoczęła pracę druga grupa szkoleniowa licząca 9 osób. Do końca 2009 r. odbyły się dwa spotkania w Warszawie.

Budżet

Całkowity budżet FISE wynosi 606 690,00 zł. W roku 2009 ponieśliśmy wydatki w wysokości 203 000 zł. Wszystkie wydatki były kredytowane przez FISE.

Inkubowanie Fundacji Innowacji i Badań Społecznych „Stocznia”

W 2008 roku FISE zostało poproszone przez Kubę Wygnańskiego o ufundowanie nowej organizacji pozarządowej o profilu badawczym. Obok FISE wśród fundatorów znaleźli się Stowarzyszenie Klon/Jawor oraz Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW), która sfinansowała kilka pierwszych miesięcy działania „Stoczni”.

FISE wspierało „Stocznnię” w początkowym okresie jej działalności:

- przez kilka miesięcy pracownicy „Stoczni” zatrudnieni byli w FISE (wynagrodzenia finansowane były z dotacji PAFW na projekt MEVA);
- pierwsze biuro „Stoczni” zarejestrowane było i działało w siedzibie FISE;
- „Stocznia” korzystała z praktycznej wiedzy FISE dotyczącej m.in. dokumentacji i finansów.

„Stocznia” została zarejestrowana w kwietniu 2009 r. W lipcu 2009 r. „Stocznia” przeprowadziła się do własnego lokalu i rozpoczęła całkowicie niezależną działalność. Członkinie Zarządu FISE – Ilona Gosk i Anna Sienicka weszły w skład Rady Fundacji Innowacji i Badań Społecznych „Stocznia”.

C. Działalność gospodarcza FISE

FISE prowadzi działalność gospodarczą, przeznaczając dochody z niej na działalność statutową. W 2009 r. w ramach działalności gospodarczej prowadzona była Szkoła Przedsiębiorczości FISE, w której ofercie znalazły się szkolenia podnoszące kompetencje specjalistów zajmujących się aktywizacją zawodową osób poszukujących pracy.

Szkoła Przedsiębiorczości

FISE Szkoła Przedsiębiorczości

- istnieje od 1994 roku;
  - posiada wpis do Ewidencji Szkół i Placówek Niepublicznych nr 212K;
  - posiada wpis do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy pod numerem ewidencyjnym 2.14/00204/2009;
  - od 2008 roku prowadzona jest w formie działalności gospodarczej;
  - od początku istnienia szkoły przeszkolono blisko 13 500, w tym ok. 6300 bezrobotnych i 7200 specjalistów rynku pracy;
  - sześć programów szkoleniowych z zakresu podnoszenie kompetencji doradców zawodowych i innych profesjonalistów pracujących z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnymi; jedno realizowane na licencji: Szkolenie na trenerów programu Spadochron; liczne szkolenia realizowane na zlecenia;
  - 28 200 porad dla osób bezrobotnych i rozpoczynających działalność gospodarczą;
  - na stałe współpracuje z 10 trenerami.
-

Zespół

Menadżer: Julia Koczanowicz-Chondzyńska

Pracownik merytoryczny: Anna Rosiek

Specyfika Szkoły

FISE od 4 maja 1994 r. prowadzi placówkę edukacyjną pod nazwą Szkoła Przedsiębiorczości, która została zarejestrowana w Ewidencji Szkół i Placówek Niepublicznych, prowadzonej przez powiat warszawski, pod numerem 212 K. Od początku swojej działalności statutowej pomaga osobom poszukującym pracy w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

Głównym kierunkiem działań szkoły od 2002 r. jest podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji rynku pracy: urzędów pracy, biur karier, ośrodków pomocy społecznej, szkolnych ośrodków kariery, centrów informacji i planowania kariery zawodowej, ochotniczych hufców pracy, lokalnych animatorów i liderów, a także organizacji pozarządowych działających w obszarze rynku pracy.

W 2009 r. Szkoła Przedsiębiorczości FISE oferowała pakiet szkoleniowy obejmujący dwa szkolenia trenerskie:

- > Szkolenie trenerów programu „Spadochron”;
- > Szkolenie z umiejętności i technik trenerskich;

oraz cztery szkolenia merytoryczne:

- > „Rola doradcy zawodowego w podejmowaniu działalności gospodarczej”;
- > „Psychologia wsparcia i motywacji”;
- > „Techniki outplacementowe”;
- > Szkolenie „Wypalenie zawodowe – jak go uniknąć?”.

Ponadto celem szkoły jest wspieranie realizacji projektów FISE, poprzez udostępnianie zasobów (programy szkoleniowe, trenerzy) lub budowanie nowych programów szkoleniowych na potrzeby konkretnych projektów oraz generowanie zysku przeznaczanego na działalność statutową FISE.

W 2009 r. Szkoła Przedsiębiorczości zrealizowała 24 szkolenia:

- w ofercie otwartej:

- > 4 szkolenia trenerów programu „Spadochron”;
- > 2 szkolenia z umiejętności i technik trenerskich;
- > 2 szkolenia „Rola doradcy zawodowego w podejmowaniu działalności gospodarczej”;
- > 1 szkolenie „Psychologia wsparcia i motywacji”;

- w ofercie zamkniętej – na zlecenie:

- > 2 szkolenia trenerów programu „Spadochron”;
- > 2 szkolenia z technik outplacementowych;
- > 7 szkoleń z zakresu ekonomii społecznej;
- > 3 szkolenia z zakresu merytorycznej oceny wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach priorytetu VII;
- > 1 szkolenie dla polskich i czeskich doradców zawodowych.

Szkolenia na trenera programu „Spadochron”

Pięciodniowe, licencjonowane szkolenie trenerskie ma na celu przygotowanie trenerów do prowadzenia programu „Spadochron”, aktywizującego programu skierowanego do osób poszukujących pracy, zmieniających zawód bądź przekwalifikujących się.

W 2009 r. przeprowadziliśmy 6 szkoleń, w których udział wzięło 69 osób.

Dane o uczestnikach na podstawie ankiet (liczba ankiet 49):

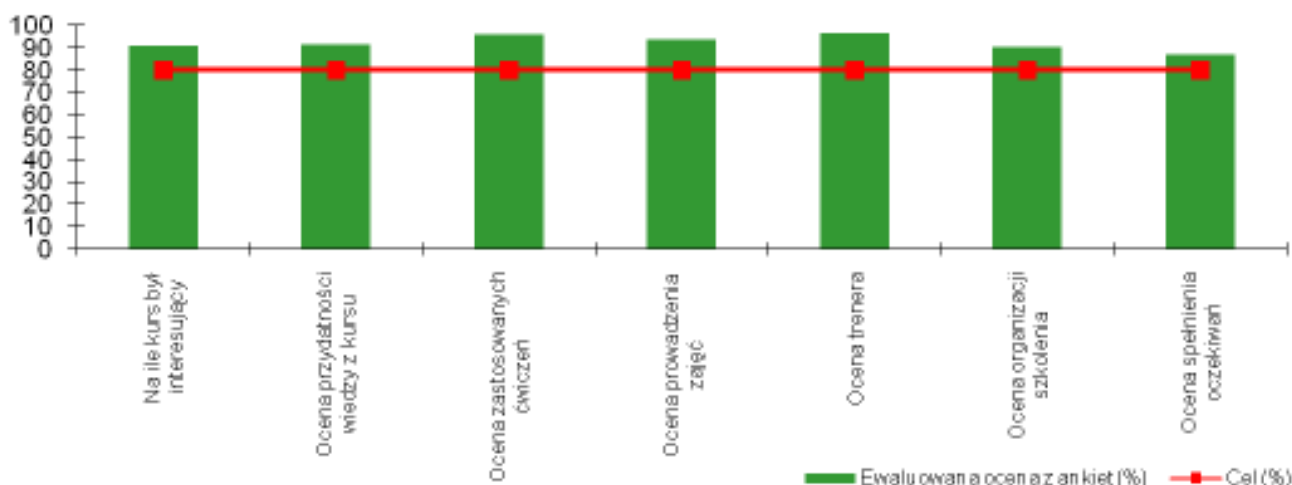
Zatrudnienie: osoby pracujące – 82%, bezrobotni – 4%, studenci – 8%, inni – 6%

Płeć: kobiety – 88%, mężczyźni – 12%

Wiek: do 24 lat – 4%, 24-30 lat – 35%, 30-40 lat – 43%, 40-50 lat - 12%, powyżej 50 lat – 6%

Wykształcenie: wyższe – 98%, średnie ogólne – 2%

Ocena szkolenia trenerów programu „Spadochron”
2009 r. (na podstawie 49 ankiet)

Szkolenia prowadziły trenerki zewnętrzne: Barbara Dąbrowska, Magdalena Korczyk-Waszak, Bożena Janowska.

Spośród sześciu zrealizowanych szkoleń dwa były szkoleniami zamkniętymi, zrealizowanymi na zlecenie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Ustawicznego w Suwałkach oraz PUP w Rudzie Śląskiej. Na pozostałe szkolenia prowadzony był nabór otwarty. Szkolenia odbywały się w Ośrodku Szkoleniowym EXPLORIS w Warszawie.

Wyszkoleni przez FISE trenerzy w 2009 r. przeprowadzili 75 programów „Spadochron” dla 580 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Szkolenia organizowane były m.in. w powiatowych urzędach pracy, akademickich ośrodkach kariery oraz w organizacjach pozarządowych, a także w takich instytucjach jak ośrodki pomocy społecznej czy prywatne firmy.

FISE prowadzi bazę rekomendowanych trenerów programu „Spadochron”. Przeszkolone przez nas osoby, aby znaleźć się w tej bazie, są zobowiązane do przeprowadzenia w roku kalendarzowym, co najmniej jednego szkolenia metodą „Spadochron” oraz przesłania do FISE sprawozdania z przeprowadzonych szkoleń. Baza rekomendowanych trenerów programu „Spadochron” jest aktualizowana na bieżąco i zamieszczana na stronie www.fise.org.pl.

Szkolenie umiejętności i technik trenerskich

Pięciodniowe szkolenie ma na celu doskonalenie umiejętności pracy warsztatowej z grupą. Skierowane jest do doradców zawodowych i trenerów z biur karier, powiatowych urzędów pracy i ochotniczych hufców pracy.

W 2009 r. odbyły się dwa takie szkolenia. Wzięło w nich udział 19 osób.

Dane o uczestnikach na podstawie ankiet (liczba ankiet 19):

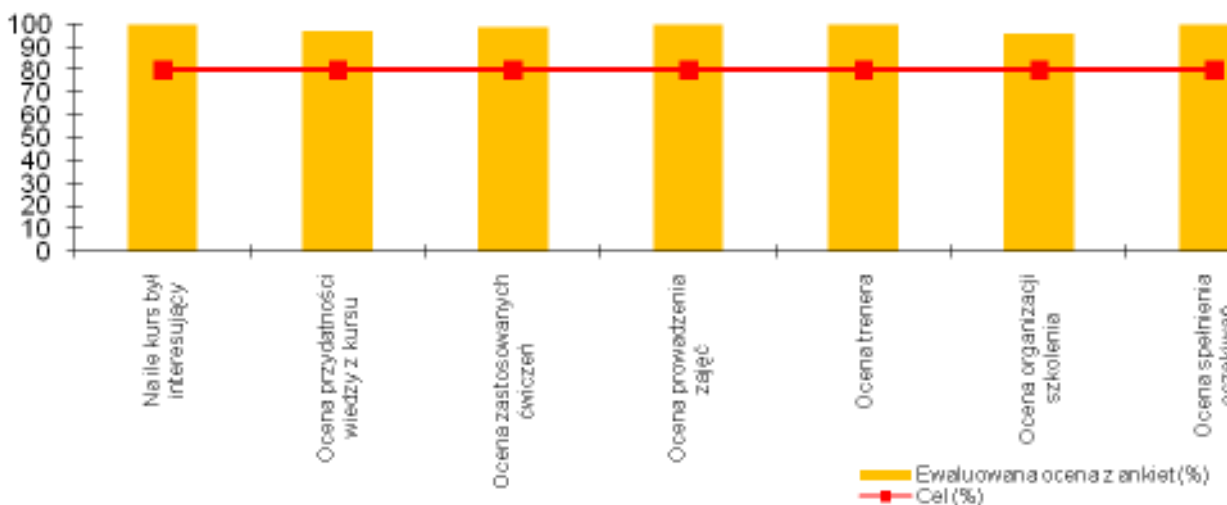
Zatrudnienie: osoby pracujące – 100%

Płeć: kobiety – 89%, mężczyźni – 11%

Wiek: 24-30 lat – 63%, 30-40 lat – 26%, 40-50 lat – 11%

Wykształcenie: wyższe – 100%

Ocena szkolenia z technik i umiejętności trenerskich 2009 r. (na podstawie 19 ankiet)

Szkolenia prowadziła trenerka zewnętrzna Bożena Janowska.

Szkolenie „Rola doradcy zawodowego w podejmowaniu działalności gospodarczej”

Pięciodniowe szkolenie skierowane do doradców zawodowych ma na celu nauczenie ich prowadzenia zajęć lub spotkań indywidualnych z osobami pragnącymi rozpocząć działalność gospodarczą.

W 2009 r. odbyły się dwa takie szkolenia. Wzięło w nich udział 16 osób.

Dane o uczestnikach na podstawie ankiet (liczba ankiet 16):

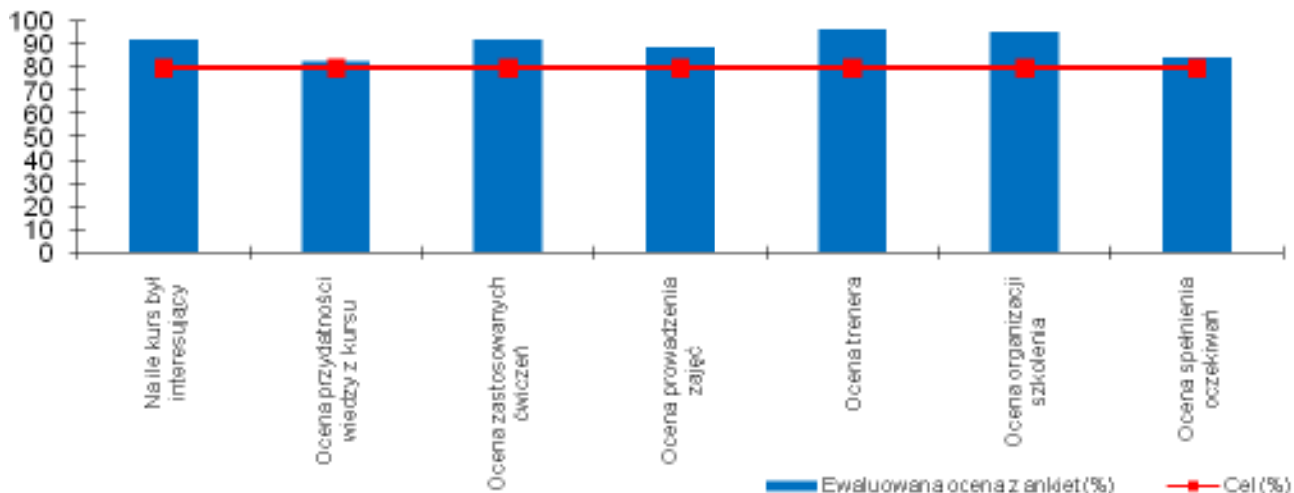
Zatrudnienie: osoby pracujące – 100%

Płeć: kobiety – 80%, mężczyźni – 20%

Wiek: 24-30 lat – 34%, 30-40 lat – 53%, 40-50 lat - 13%

Wykształcenie: wyższe – 100%

Ocena szkolenia "Rola doradcy zawodowego w podejmowaniu działalności gospodarczej"; 2009 r. (na podstawie 16 ankiet)

Szkolenie prowadzili trenerzy zewnętrzni: Barbara Dąbrowska oraz Paweł Kostkiewicz.

Szkolenie „Psychologia wsparcia i motywacji”

Trzydniowe szkolenie, którego celem jest doskonalenie umiejętności wspierania osób bezrobotnych oraz zagrożonych bezrobociem w procesie odzyskiwania równowagi psychicznej.

W 2009 r. odbyło się jedno takie szkolenie. Wzięło w nim udział 11 osób.

Dane o uczestnikach na podstawie ankiet (liczba ankiet 11):

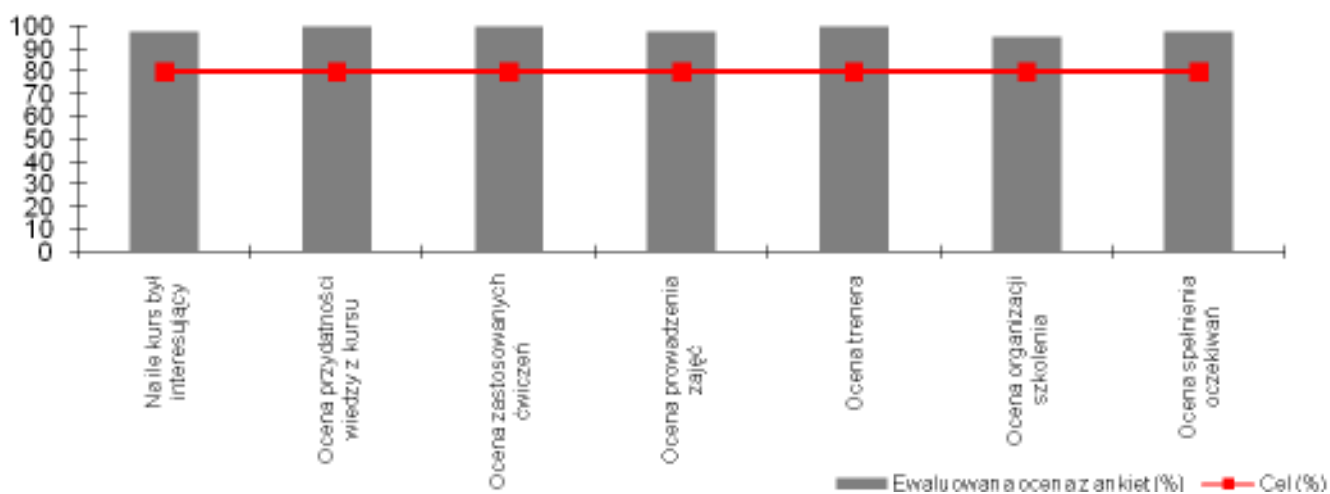
Zatrudnienie: osoby pracujące – 100%

Płeć: kobiety – 82%, mężczyźni – 18%

Wiek: do 24 lat – 9%, 24-30 lat – 37%, 30-40 lat – 36%, 40-50 lat – 18%

Wykształcenie: wyższe – 100%

Ocena szkolenia "Psychologia w wsparcia i motywacji" 2009 r. (na podstawie 11 ankiet)

Szkolenie prowadzili trenerzy zewnętrzni: Dawid Bałutowski i Elżbieta Cwynar.

Szkolenie z technik outplacementowych

W 2009 r. odbyły się dwa takie szkolenia. Wzięły w nich udział 52 osoby.

Dane o uczestnikach na podstawie ankiet:

Zatrudnienie: osoby pracujące – 100%

Płeć: kobiety – 92%, mężczyźni – 8%

Wiek: 24-30 lat – 46%, 30-40 lat – 42%, 40-50 lat - 8%, powyżej 50 lat – 4%

Wykształcenie: wyższe – 100%

Szkolenie prowadzili: Ilona Gosk (Prezes Zarządu FISE) oraz Paweł Łukasik (trener zewnętrzny).

Oba szkolenia były szkoleniami zamkniętymi, realizowanymi na zlecenie PUP w Rudzie Śląskiej oraz Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Ewaluacji dokonywały instytucje zlecające.

Szkolenie z zakresu ekonomii społecznej

W 2009 r. odbyło się siedem takich szkoleń. Wzięło nich udział ok. 190 osób.

Szkolenie prowadzili: Anna Sienicka i Karolina Cyran-Juraszek (pracowniczki FISE) oraz Daria Sowińska-Milewska, Beata Juraszek-Kopacz, Piotr Frączak, Joanna Brzozowska, Agnieszka Pacut, Marcin Kutrybała i Grzegorz Londo (trenerzy SKES).

Wszystkie szkolenia były szkoleniami zamkniętymi. Jedno z nich było realizowane dla firmy Fresh View, cztery dla OIC Poland oraz dwa pozostałe dla Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Instytucje zamawiające zbierały dane i dokonywały ewaluacji szkoleń we własnym zakresie.

Szkolenia z merytorycznej oceny wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach priorytetu VII

W 2009 r. odbyły się trzy takie szkolenia. Wzięło w nich udział ok. 45 osób.

Szkolenia prowadzili: Karolina Cyran-Juraszek (trenerka, menadżer FISE) oraz trenerzy SKES.

Szkolenie o charakterze zamkniętym realizowane były na zlecenie Krajowego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego działającego w ramach Centrum Projektów Europejskich. Instytucja zamawiająca zbierały dane i dokonywała ewaluacji szkoleń we własnym zakresie.

Szkolenie dla polskich i czeskich doradców zawodowych

W 2009 r. odbyło się jedno takie szkolenie. Wzięło nim udział 40 osób.

Szkolenie prowadził trener zewnętrzny Bartłomiej Piotrowski.

Szkolenie było szkoleniem zamkniętym, realizowanym na zlecenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Zbierania danych o uczestnikach szkolenia oraz ewaluacji dokonywał WUP.

Ogólna ocena szkoleń Szkoły przedsiębiorczości FISE

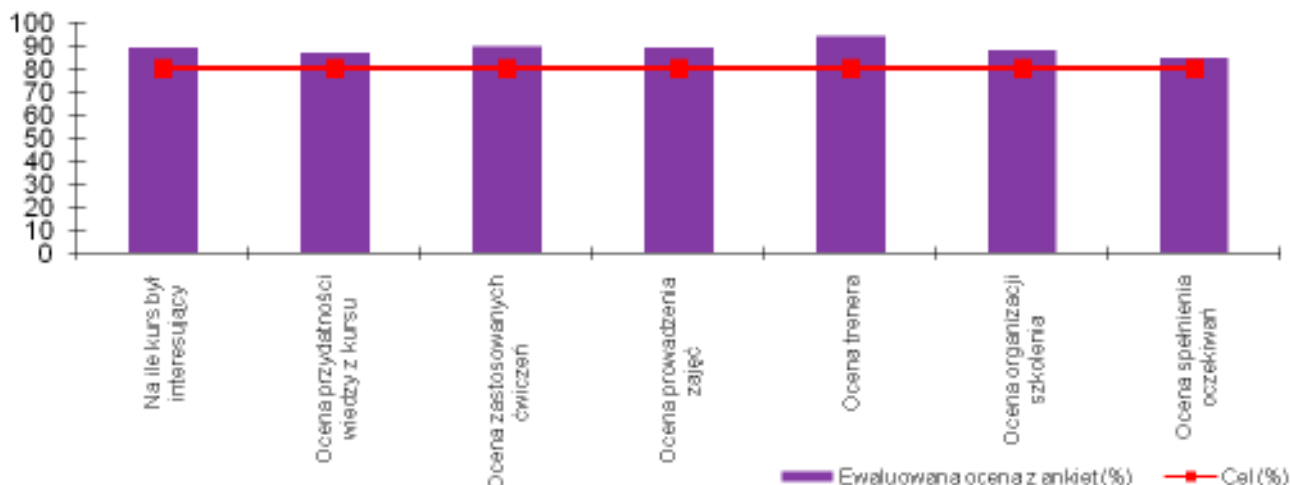
W 2009 r. najwyżej ocenione zostały (w skali od 1 do 100%) następujące wymiary szkoleń:

- > kompetencje i przygotowanie trenera prowadzącego zajęcia – 94%
- > atrakcyjność zastosowanych ćwiczeń – 90%

Pozostałe wymiary szkoleń uzyskały następujące oceny:

- > przydatność wiedzy uzyskanej podczas kursów – 87%
- > sposób prowadzenia zajęć – 89%
- > atrakcyjność oferowanych kursów – 89%
- > poziom organizacji szkolenia – 88%
- > spełnienie oczekiwań uczestników – 85%.

Roczna ocena szkoleń Szkoły Przedsiębiorczości FISE w 2009 r.

Sprzedaż publikacji

W 2009 r. Szkoła Przedsiębiorczości FISE sprzedała w sumie 2115 egzemplarzy książek:

- > „Spadochron” materiały szkoleniowe – 1045 egz.
- > „Spadochron” praktyczny podręcznik dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód, R. Bolles – 339 egz.
- > Atlas Dobrych Praktyk Ekonomii Społecznej, FISE, 2007/2008 – 101 egz.
- > Ekonomia Solidarności. Gdańska Konferencja Ekonomii Społecznej 2008. Manifest Ekonomii Społecznej – 171 egz.
- > Ekonomia Społeczna. Teksty 5/2008 – 150 egz.
- > Ekonomia Społeczna. Teksty – płyta CD, FISE, 2008 – 53 egz.
- > Ekonomia Społeczna w Polsce: osiągnięcia, bariery rozwoju i potencjał w świetle wyników badań. red. Anna Giza-Poleszczuk i Jerzy Hausner– 1 egz.
- > Firma Wirtualna: Materiały Szkoleniowe – 1 egz.
- > Lokalne Strategie Rozwoju Gospodarczego, FISE, Chesterton International PLC, School for Advanced Urban Studies (University of Bristol) – 1 egz.
- > Polski model ekonomii społecznej. Rekomendacje dla rozwoju. red. Piotr Frączak i Jan Jakub Wygnański, FISE, 2007/2008 – 217 egz.
- > Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego; Poradnik dla gmin, Anna i Jan Rutkiewiczowie, FISE – 1 egz.

Budżet

Przychody uzyskane w 2009 roku w działalności gospodarczej: 391 000 zł, koszty działalności gospodarczej: 309 000 zł, zysk z działalności: 82 000 zł.

D. Sprawozdanie finansowe za rok 2009

FISE prowadzi działalność gospodarczą.

Przychody uzyskane w 2009 roku: 2 557 363,44 zł
w tym:

- dotacje: 2 129 218,56 zł
- darowizny, inne : 27 055,43 zł
- działalność gospodarcza: 391 187,40 zł
- odsetki uzyskane: 2 641,79 zł
- zaokrąglenia, inne: 7 260,26 zł

Koszty poniesione w 2009 roku: 2 665 780,94 zł
w tym:

- koszty administracyjne: 113 795,14 zł
- koszty działań statutowych: 2 170 277,96 zł
- koszty działalności gospodarczej: 309 504,79 zł
- odsetki : 32 526,98 zł
- różnice kursowe: 645,99 zł
- spisane inwestycje i należności, inne: 39 030,08 zł

Wynagrodzenia wypłacone przez FISE w 2009 roku: 1 033 925,29 brutto, w tym:

- Umowy o pracę 878 026,71 zł, z tego:
  - wynagrodzenia: 878 026,71 zł
  - premie: 0,00 zł
- Umowy zlecenia, o dzieło: 155 898,58 zł
- W tym wynagrodzenia w działalności gospodarczej: 29 246,70 zł

Wynagrodzenie (umowy o pracę) wypłacone członkom zarządu: 182 044,31 zł.

Na koniec roku obrotowego FISE zatrudniała na umowę o pracę 18 osób (15 osób na pełny etat, jedna w wymiarze 3/4 etatu, jedna w wymiarze 3/5 etatu i jedna osoba w wymiarze 1/2 etatu), w tym: Prezesa Zarządu, Członka Zarządu, 4 pracowników administracyjnych i 12 pracowników merytorycznych. 21 osób to całkowita liczba pracowników zatrudnionych w ciągu roku, przy czym nie więcej niż 19 osób zatrudnionych było w poszczególnych miesiącach.

Wartość aktywów i pasywów: 1 115 439,11 zł

Zobowiązania: 749 095,25 zł

z tego:

- podatek dochodowy od osób fizycznych: 2 845,00 zł
- podatek dochodowy od osób prawnych: 0,00 zł
- zobowiązania ZUS: 11 358,57 zł
- zaciągnięta pożyczka: 401 760,57 zł
- pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe 333 131,11 zł

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych składa deklaracje podatkowe: PIT-11 i PIT-8A podatek od osób fizycznych, ZUS, VAT-7, CIT-8.

Podatek VAT został rozliczony za rok 2009 według okresów miesięcznych. Wykazana należność zgodna jest z deklaracją oraz została rozliczona. Pozostałe należności rozliczane są na bieżąco.

W 2009 roku pożyczki nie były udzielane.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. na rachunkach bankowych FISE w banku DNB Nord ulokowane były środki pieniężne o łącznej wartości 217 900,81zł.

W 2009 r. FISE posiadało następujące udziały, akcje:

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych:	100 000,00 zł
Razem:	100 000,00 zł

W 2009 r. FISE wykorzystywała następujące środki trwałe:

- urządzenia techniczne i maszyny – projektor i komputery o wartości w cenie nabycia 49 113,28 zł,
- oprogramowanie Office do komputerów – o wartości 738,10 zł (Oprogramowanie Windows zawiera się w cenie nabycia komputerów)
- Wyposażenie lokalu biurowego – 24 772,10 zł

Dodatkowo przeprowadzono inwestycję w obcym lokalu – w wysokości 211 171,29zł

W czerwcu 2009 r. przeprowadzone zostało badanie sprawozdania finansowego za 2008 rok. Generalnych nieprawidłowości nie znaleziono, a drobne korekty zostały wprowadzone do sprawozdania.

FISE od 2005 roku ma wdrożony System Zarządzania Jakością ISO 9001:2000, w ramach którego określone zostały wytyczne, w formie procesów i procedur, dotyczące realizacji działań statutowych fundacji, jak i w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Dodatkowo zapisy w systemie precyzują sposób zarządzania fundacją, nadzór nad dokumentacją i zapisami, ochronę i bezpieczeństwo danych osobowych, a także sposób weryfikacji działalności fundacji, w formie audytów wewnętrznych. Co roku jednostka certyfikująca Lloyd's Register Quality Assurance Limited przeprowadza w fundacji audyt kontrolny, w ramach którego przedłużany jest certyfikat.

W 2009 roku wprowadziliśmy zmiany w zapisach procesów, tak by były bardziej pomocne dla nowych pracowników, wdrażających się w zasady pracy w fundacji. Powstał m.in. dodatkowy proces – wzorce realizacji zadań, który przedstawia modelowe schematy realizacji głównych działań FISE tj. szkolenia, seminaria, konferencje, wydawnictwo publikacji, prowadzenie portali. Dodatkowo w zapisy ISO włączyliśmy obieg dokumentacji finansowej, bazy i rejestry. Cały czas dążymy do tego, aby jak najbardziej dopasować obowiązującą dokumentację do działalności fundacji.

Coroczny audyt jednostki certyfikującej przeszliśmy pomyślnie, w wyniku braku uchybień i niezgodności w systemie ISO, otrzymaliśmy akredytację do przejścia na nowy system zarządzania jakością, tj. ISO 9001:2008, otrzymując certyfikat do grudnia 2011 r.